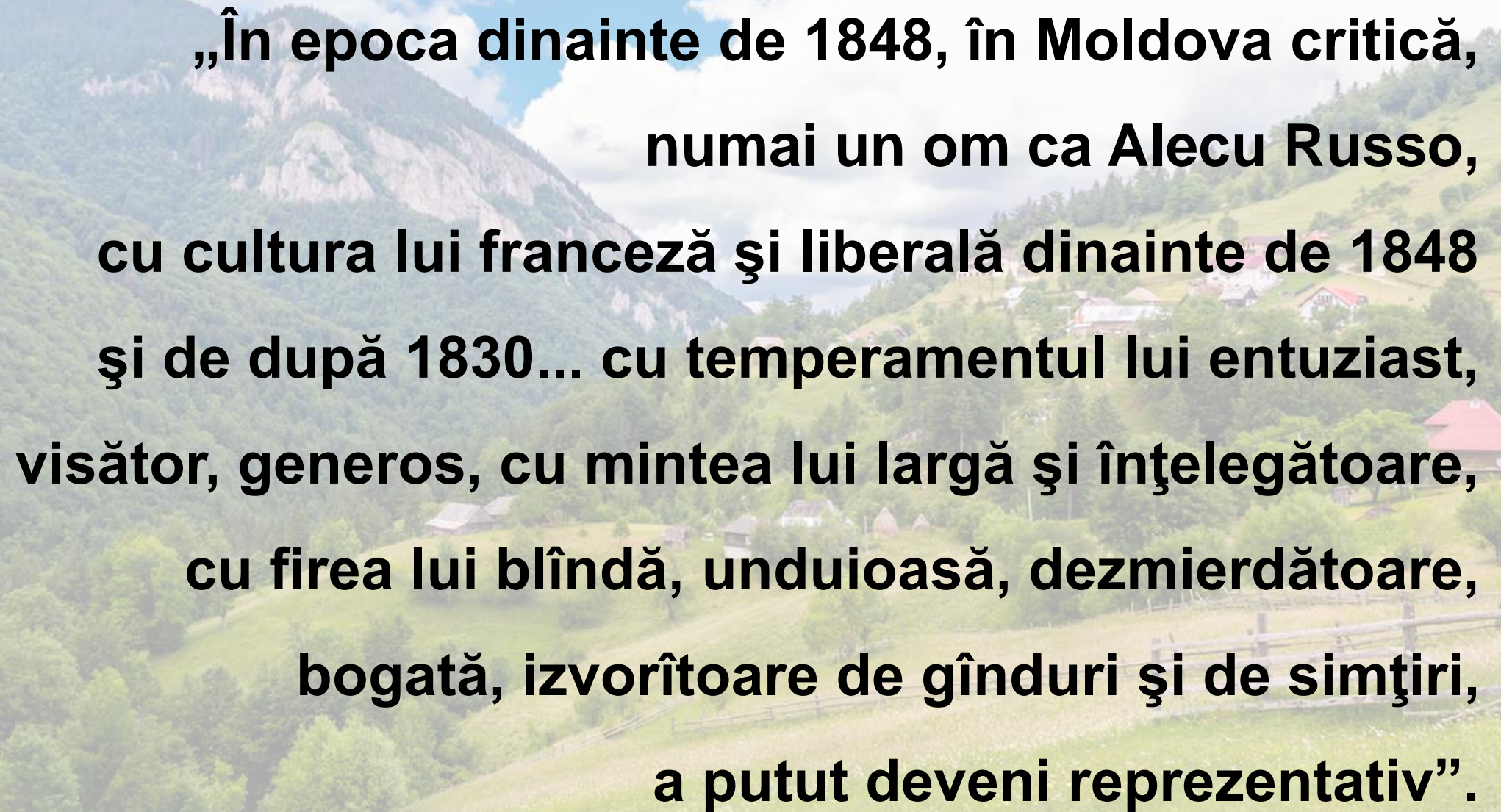

ALECU RUȘO

**poet, prozator, eseist, memorialist și critic
literar român**

(17 martie 1819 - 5 februarie 1859)

**„În epoca dinainte de 1848, în Moldova critică,
numai un om ca Alecu Russo,
cu cultura lui franceză și liberală dinainte de 1848
și de după 1830... cu temperamentul lui entuziast,
visător, generos, cu mintea lui largă și înțelegătoare,
cu firea lui blîndă, unduioasă, dezmierdătoare,
bogată, izvorîtoare de gînduri și de simțiri,
a putut deveni reprezentativ”.**

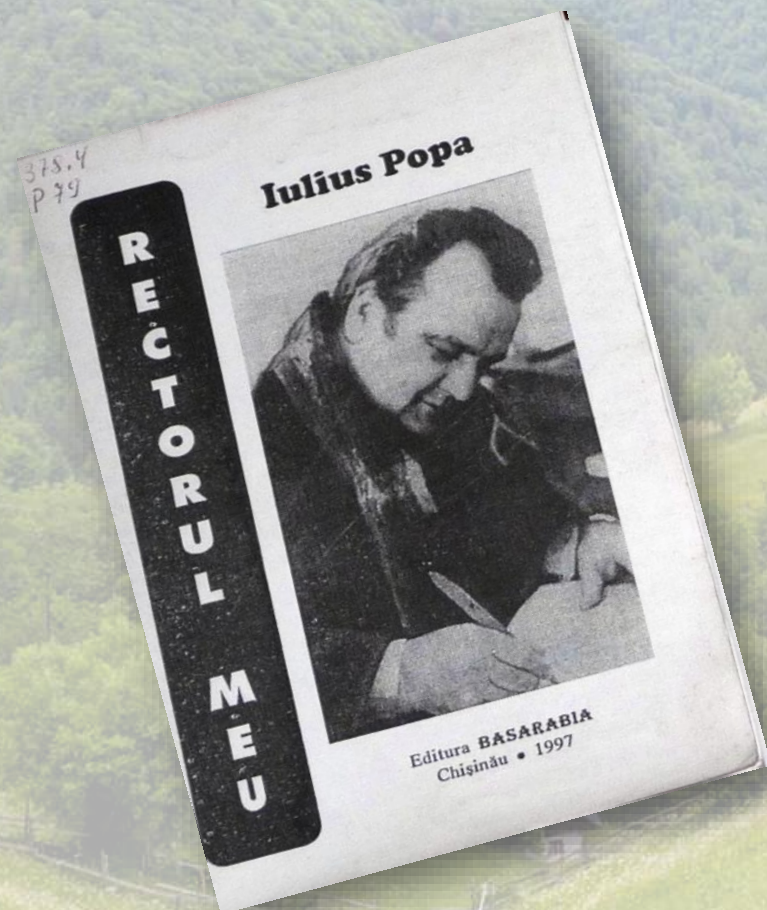
G. Ibrăileanu

La 24 aprilie 1959,
Institutului Pedagogic de Stat din Bălți,
i-a fost conferit numele
lui **ALECU RUSSO**.
<http://www.usarb.md>

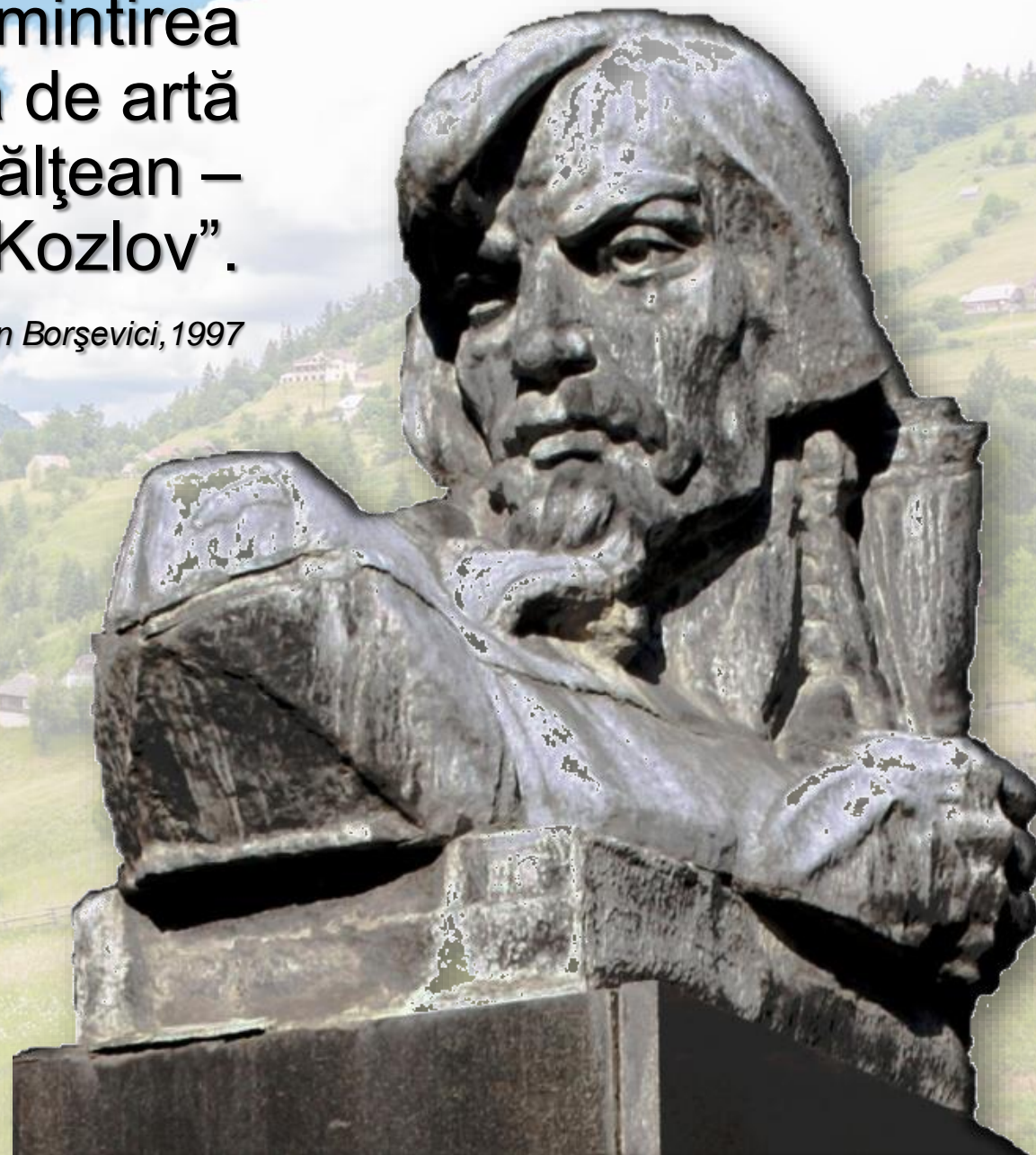

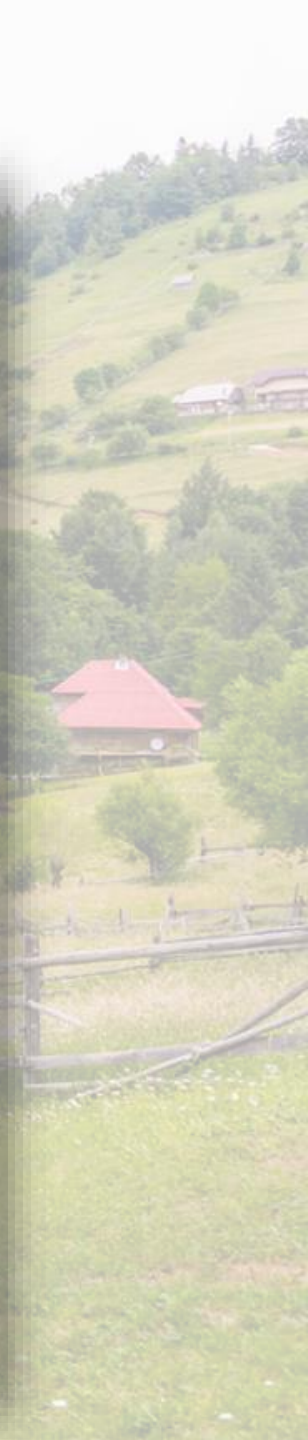
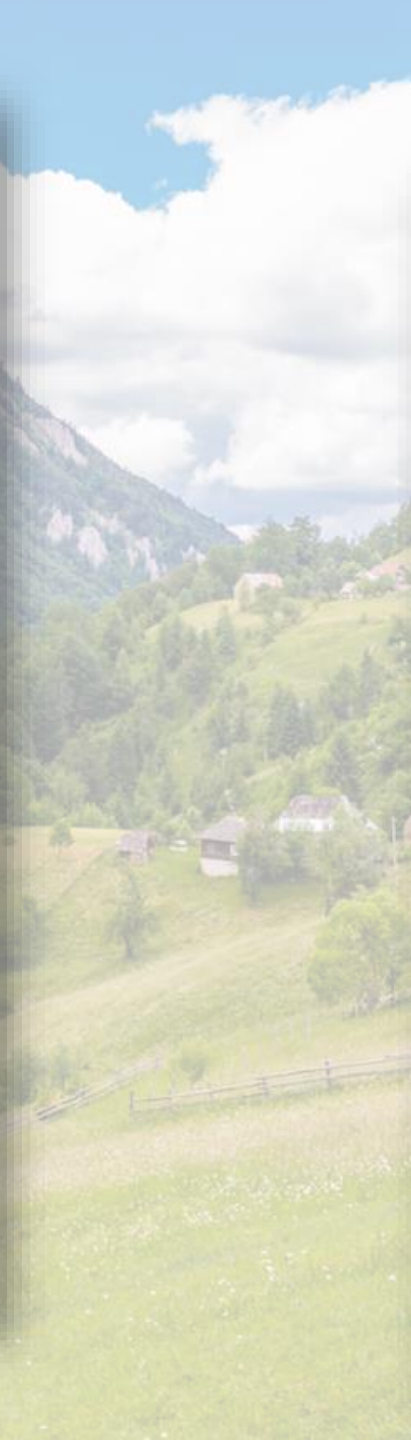
„Ion Borșevici a lăsat în amintirea generațiilor viitoare o operă de artă națională: în curtea Pedagogicului bălțean – bustul lui Alecu Russo, sculptor Igor Kozlov”.

POPA, Iulius. *Rectorul meu – Ion Borșevici*, 1997

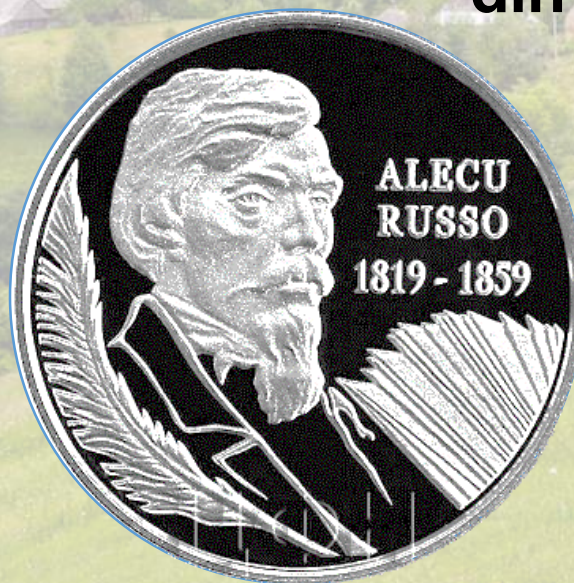
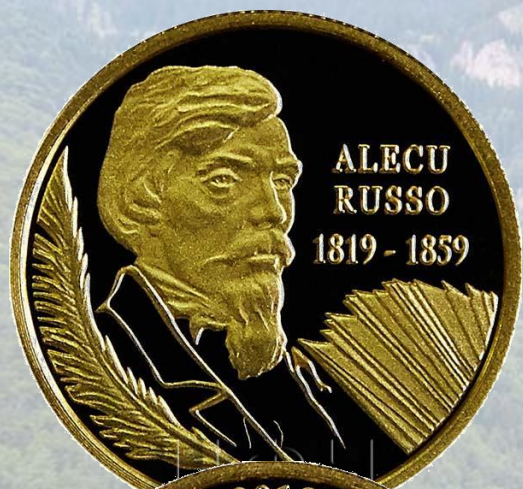

1969

**Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți a intrat
în posesia Monedei comemorative
„Alec Russo – 200 de ani de la naștere”,
monedă emisă de Banca Națională
a Republicii Moldova în 2019,
în valoare nominală de 50 lei și este confecționată
din argint pur.**

**„Om de cultură superioară,
însuflețit de ideile înaintate ale epocii sale,
Alecu Russo și-a închinat întreaga sa activitate
creatoare poporului în luptă cu asupritorii
și cu orînduielile nedrepte.**

**Opera sa, făurită în vîltoarea marilor frămîntări ale vremii,
se deosebește print-o înaltă ținută artistică,
prin patosul său patriotic și cetățenesc”.**

Ion Vasilenco, Efim Levit

65

UNIVERSITATEA DE STAT
„ALECU RUSSO”
DIN BĂLȚI

Doă busturi: Alecu RUSSO

Ideea instalării unui bust Alecu Russo fusese lansată la o sedință a cercului literar *Luminia*, prin 1969-70, la care au participat Valentin Jitaru, redactorul ziarului *Pedagogul*, de asemenea tinerii talente studențești de la Filologie: Iulian Filip, Gheorghe Calamanciu, Ion Cataveica, Ion Berghia, Nelu Salahoru, Harelambie Dilon, Mircea Mitric și alții.

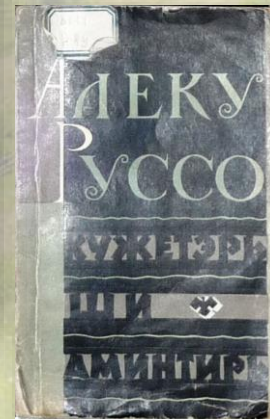
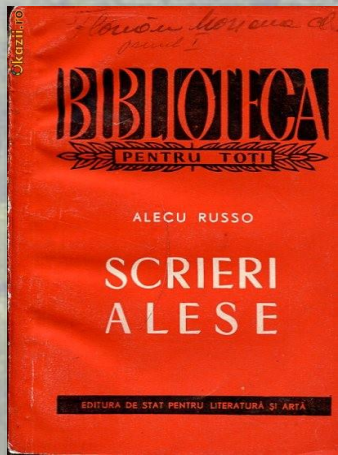
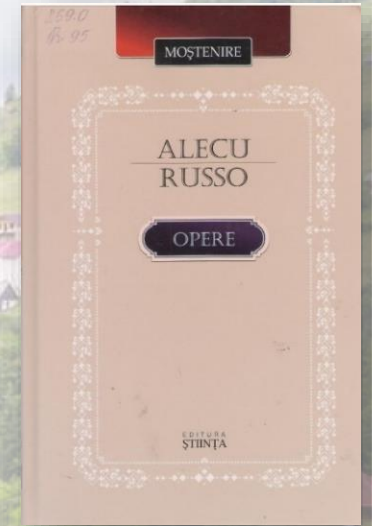
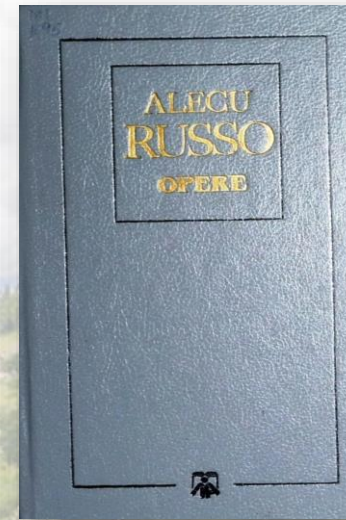
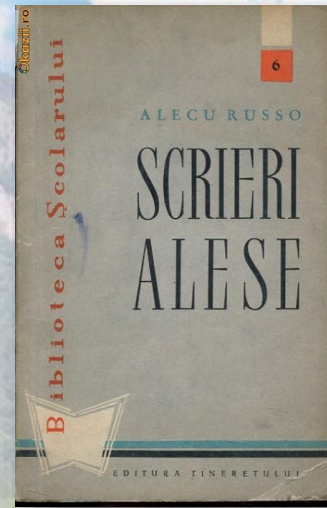
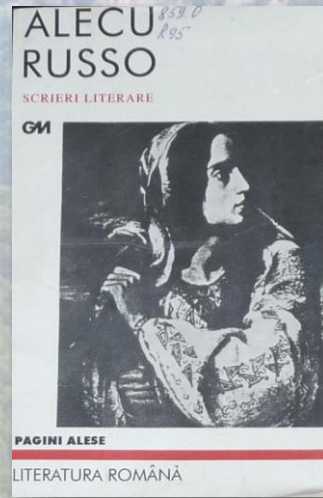
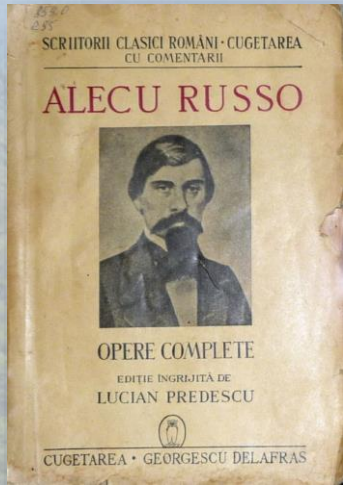
Idee apreciata de rectorul Ion Borsevici, dar care, pentru a fi materializată, necesita sume bănești. Studenții, la aceeași sedință, hotărâseră să facă un apel către toată studențimea balteană, ca fiecare să sacrifice câte 1 rubla pentru edificarea bustului. Rectorul, firește, s-a împotrivit, promițând că va găsi bani „din alta parte”. Mai întâi, l-a angajat pe Igor Kozlov, absolvent al Colegiului republican de Arte Plastice, în rol de autor al bustului.

Solemnitatea inaugurării s-a deslășurat în prima jumătate a zilei de 17 octombrie 1970. Curtea institutului – plină de oaspeți, studenți și absolvenți. Cuvântul de salut a fost rostit de rectorul Borsevici. Din toți vorbitorii, unul singur, Nelly Malutina, conferențiară doctor la catedra de Limba Rusă și Lingvistică Generală, a pronunțat cuvântul „România”, referindu-se la opera principală a scriitorului, „Cântarea României”. S-a ales cu muștrari orale din partea reprezentanților organului de securitate. La un geam al blocului nr. 3 fusese instalat un amplificator, prin care răsună vocea lui Valeriu Sencic, pe atunci decan la Facultatea de Pedagogie, reproducând fragmente din opera lui Alecu Russo, inclusiv din „Cântarea României”. Pauzele planificate erau completate cu melodii naistului român Gheorghe Zamfir, reproduse de pe un disc adus de Valentin Jitaru. Reprezentantul securității se apropie de el și se interesează, dacă cel care cântă nu cumva e român. Nu, zice redactorul. *E naistul vădele Iovu de la Chisinau*. Securistul socoa, nu stia ce să facă – să-l creadă, să nu-l creadă. Totuși, Borsevici aruncase o privire fugară asupra securistului,

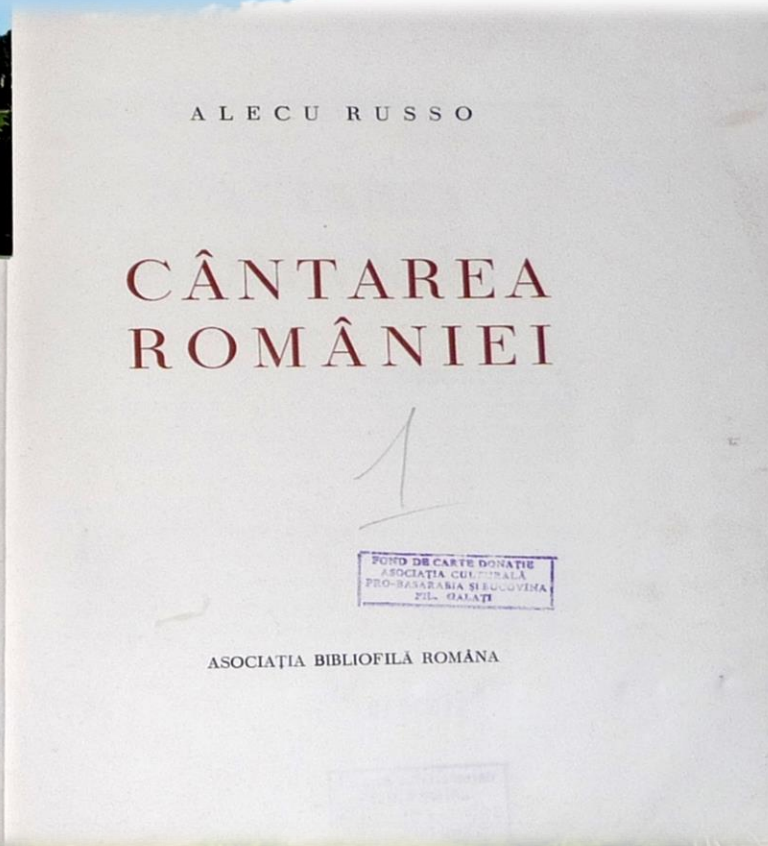
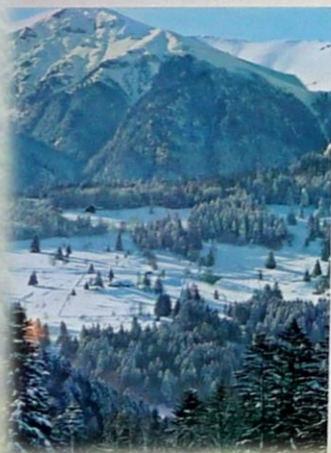
1945-2005

OPERA

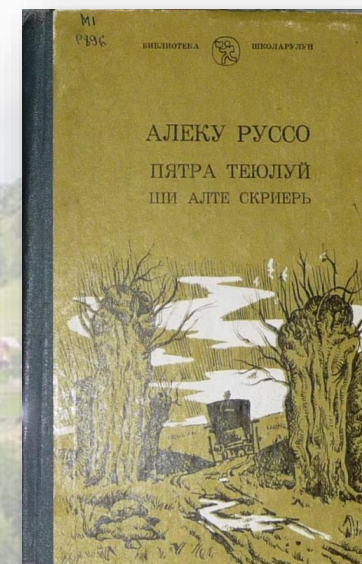
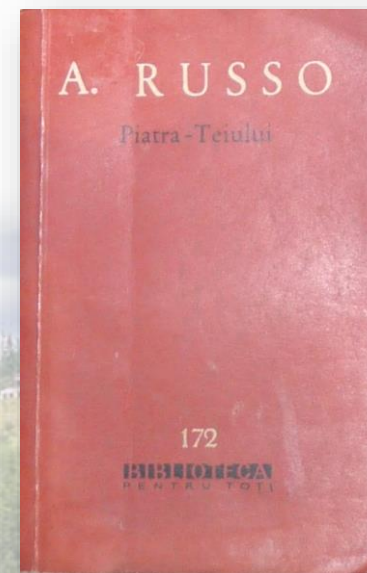
**„...Limba este națiunea,
și prin urmare limba română
este națiunea română”
*Alecu Russo***

Poemul în proză „Cântarea României”, a fost publicat pentru prima dată în limba franceză în anul 1850 în revista *România viitoare* (revista emigranților români la Paris).

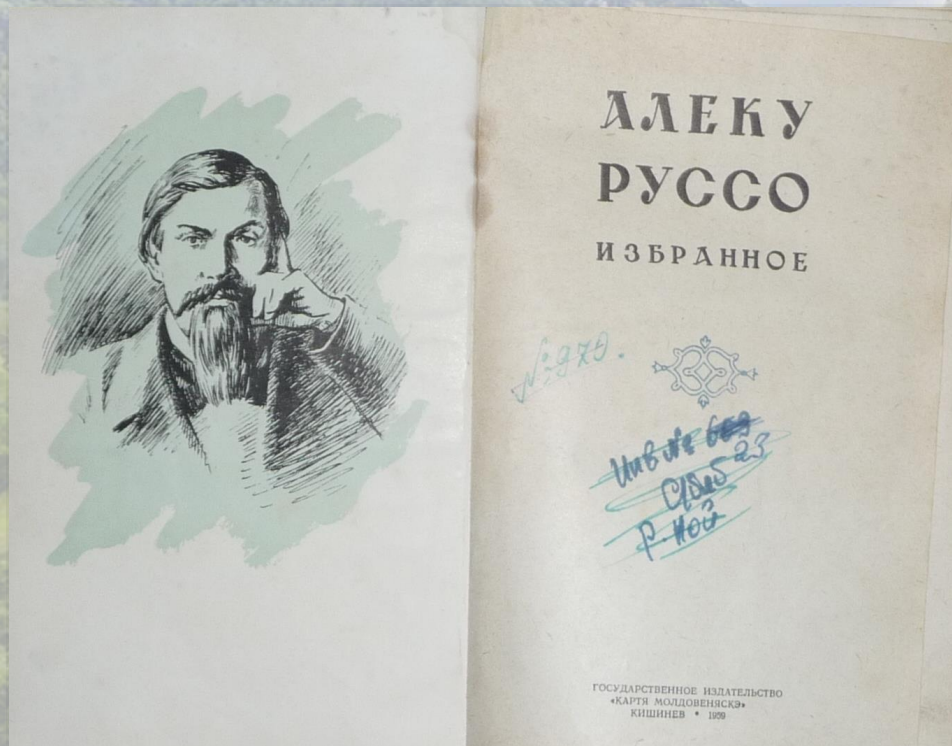
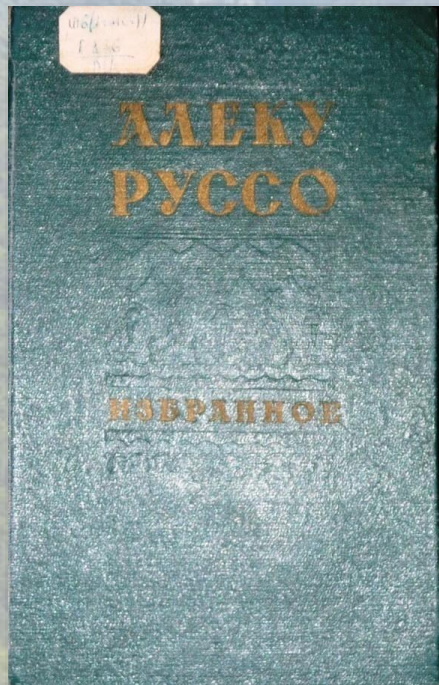
Poemul a fost tradus în limba română de Nicolae Bălcescu.

<https://www.adorii.com/scriitori/alecu-russo/>

**„Cultura folclorică a lui Alecu Russo a fost atât de profundă, multilaterală și intimă, încât și-a lăsat amprenta, într-o măsură mai mare sau mai mică, asupra întregii lui opere”
*Haralambie Corbu***

OPERA ÎN LIMBI STRĂINE

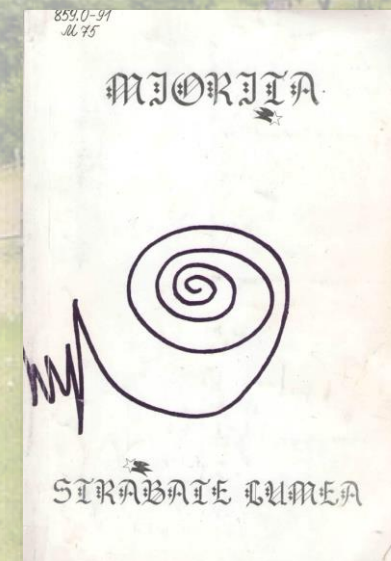
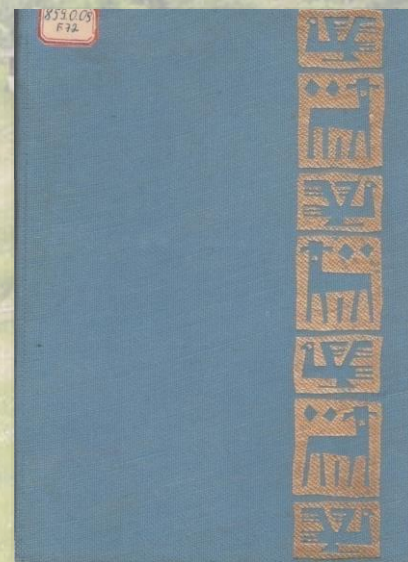

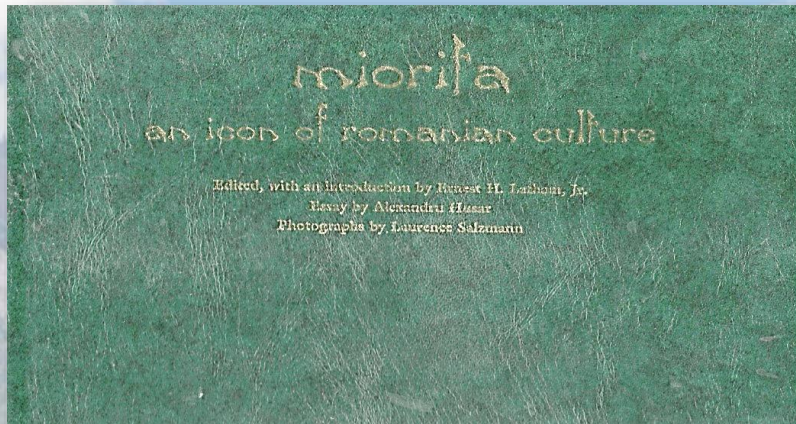
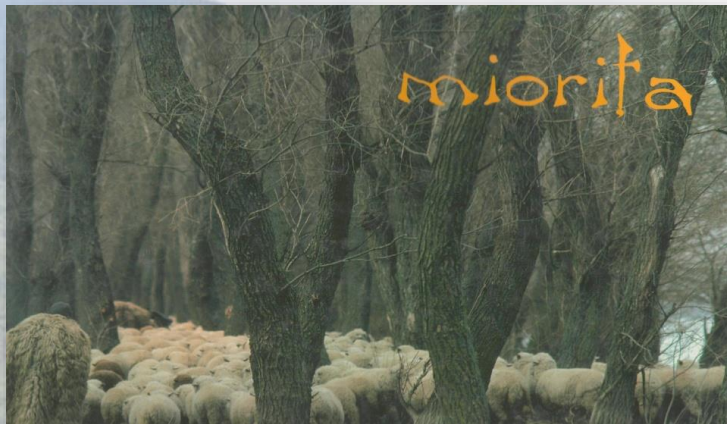
Balada populară „Miorița”, o adevărată capodoperă a folclorului literar românesc, a fost culeasă de poetul, prozatorul și eseistul român Alecu Russo, la Soveja, în Munții Vrancei, la mijlocul secolului XIX.

„În studiul *Poezia populară*, întemeiat pe o bucată de culegere proprie de balade și doine, este relevată valoarea estetică și documentară a folclorului.

Alecu Russo avusese marele noroc să descopere o adevărată „minune poetică” – Miorița”

<https://www.adorii.com/scriitori/alecu-russo>

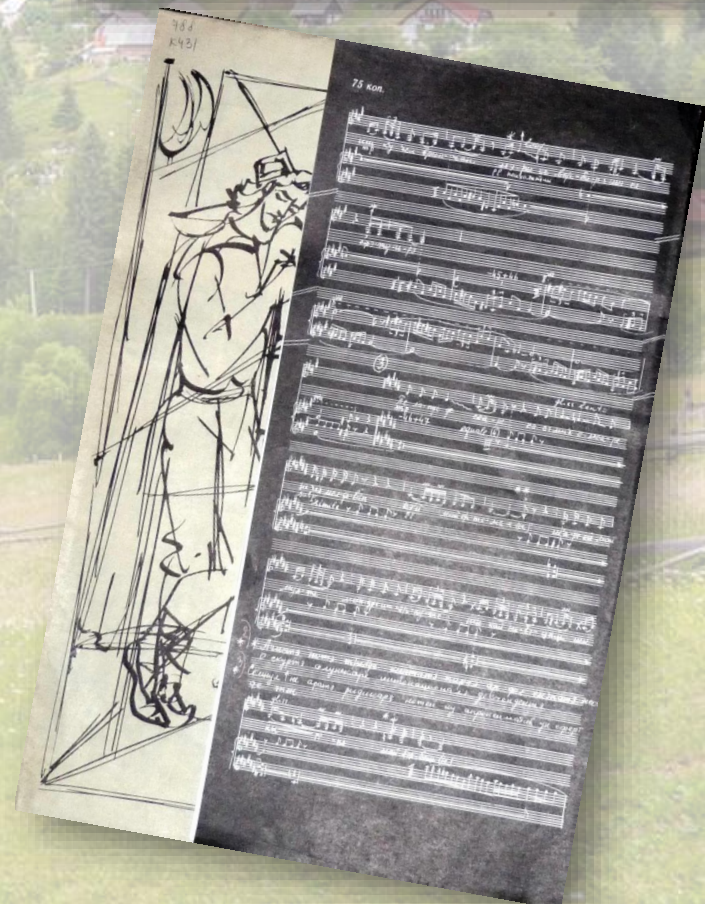

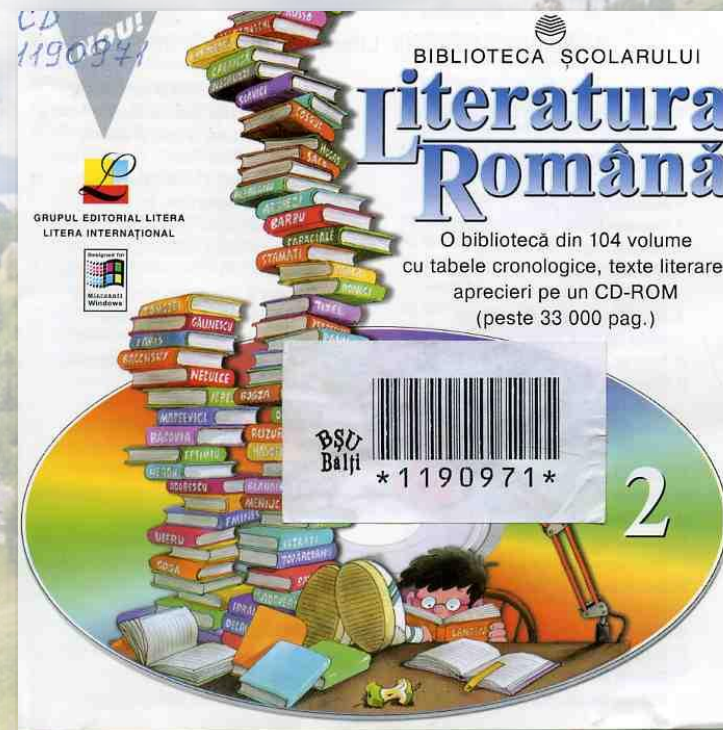
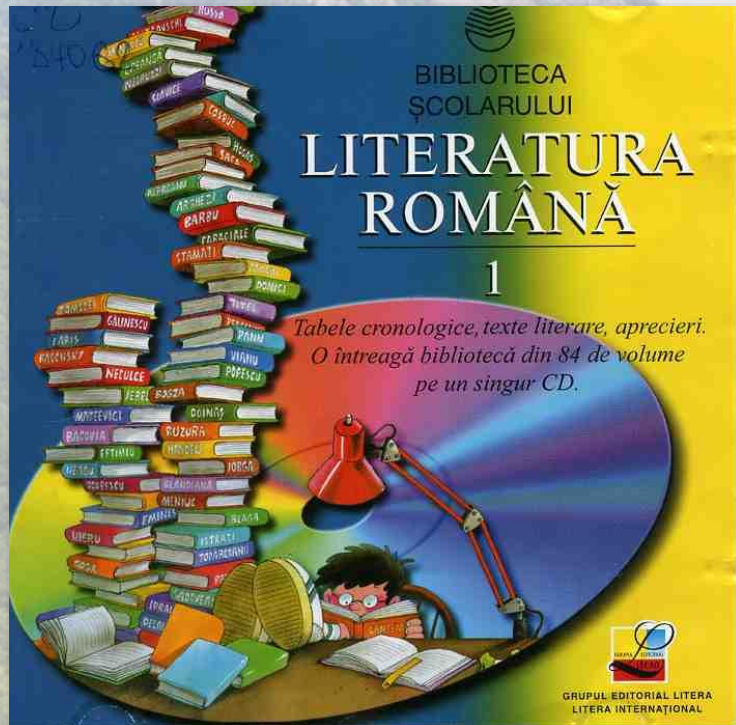
MIORITZA

Traduit par D. F. Fuchian

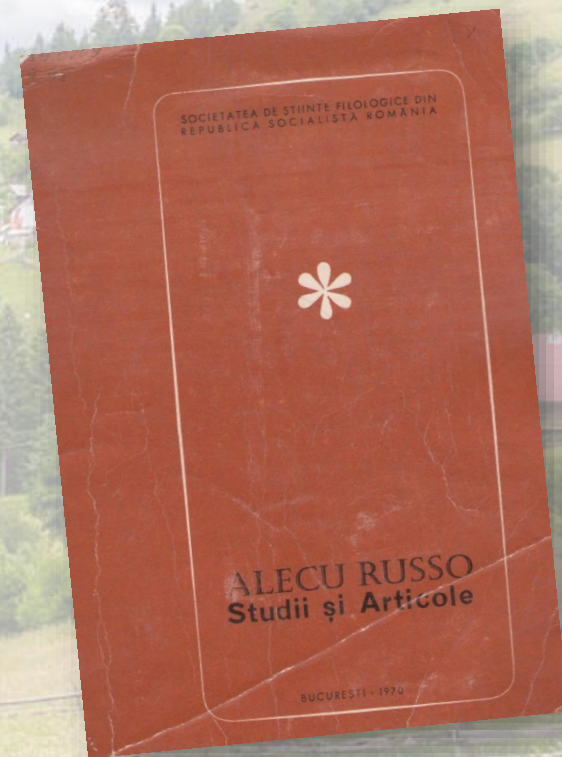
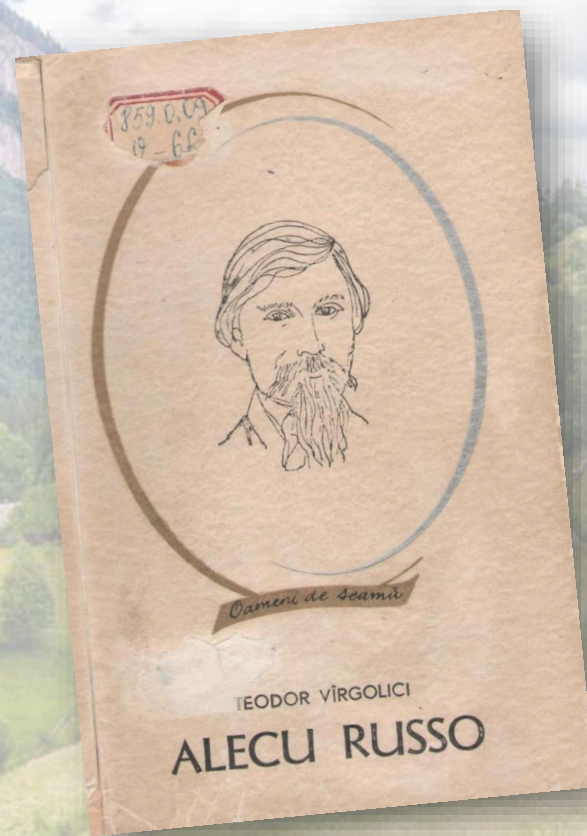
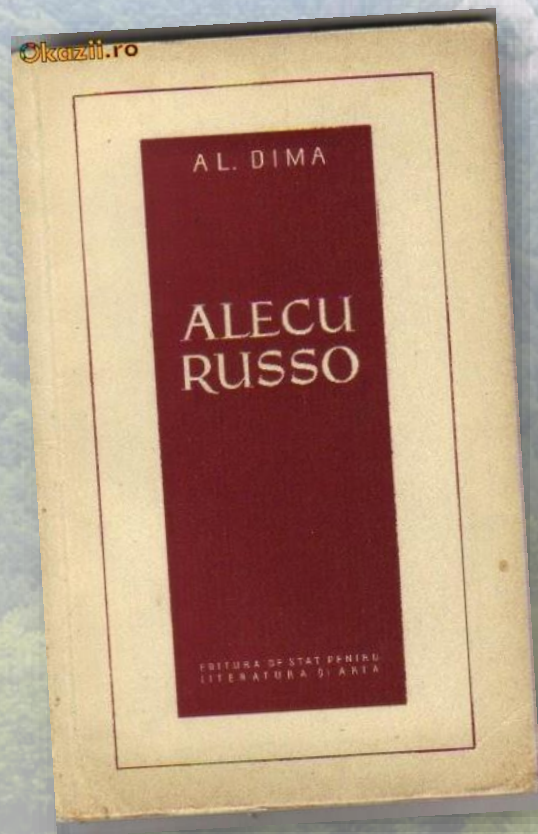
<p>Par un ciel de trêve, Sur un fan de rêve, Voici s'en venant Pentes dévalant, Voici trois troupeaux Et trois pasteursaux, Le premier venant Du Soleil Couchant, L'autre du Midi, L'autre enfin d'ici Du pays joli De la Moldavie. Et les deux premiers Méchant sort jetèrent</p>	<p>Pour occis éans Au soleil couchant Le pâtre moldave Des trois le plus brave, Le plus riche aussi En moutons, brebis, En chevaux vaillants Et chiens à longue dent. Or, icelle agnelle, Blanche zouvelle, Voilà que depuis Trois jour et trois nuits Quère ne s'est tue Ne berbe lui plit.</p>
---	---

OPERA LUI ALECU RUSSO PE CD-uri

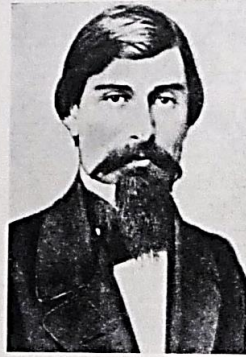
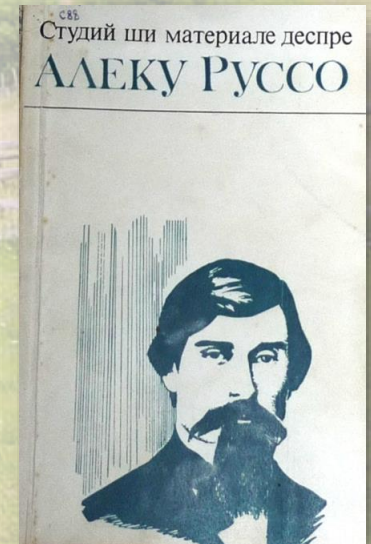
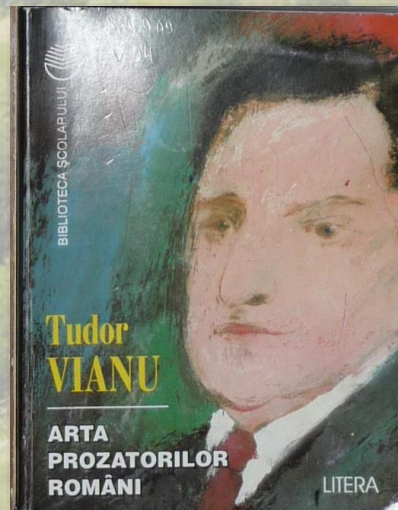
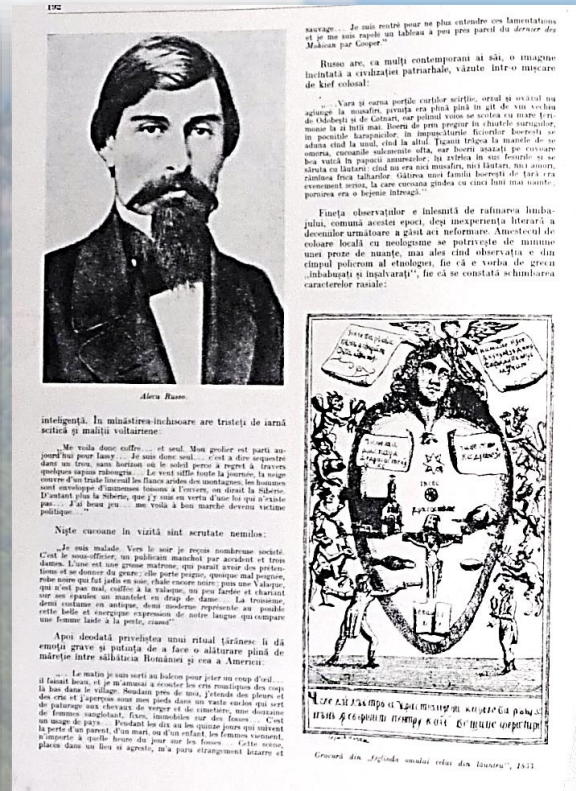
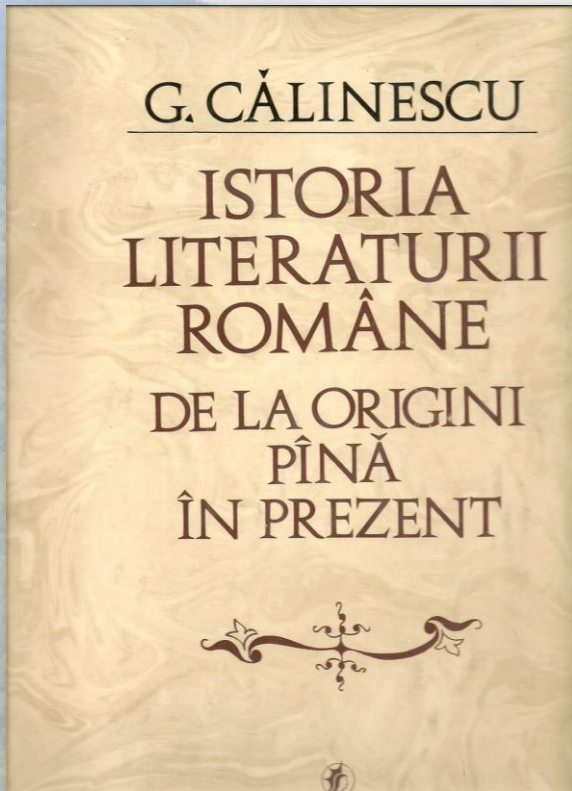

ALECU RUSSO ÎN ISTORIA ȘI CRITICA LITERARĂ

„Pledând pentru o cultură adecvată firii și condițiilor formative ale neamului nostru, cugetătorul dezvoltă îndeosebi opinii privind limba română”

Micu Dumitru

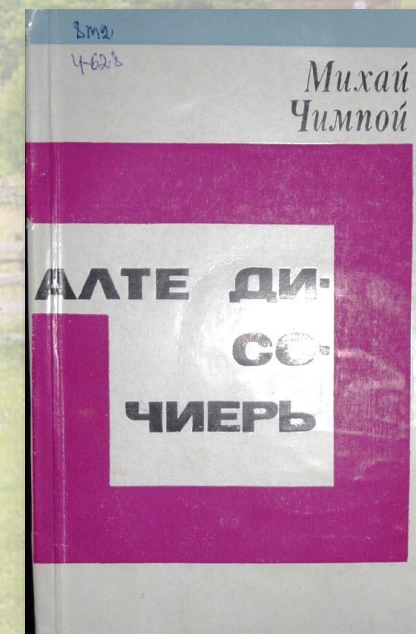
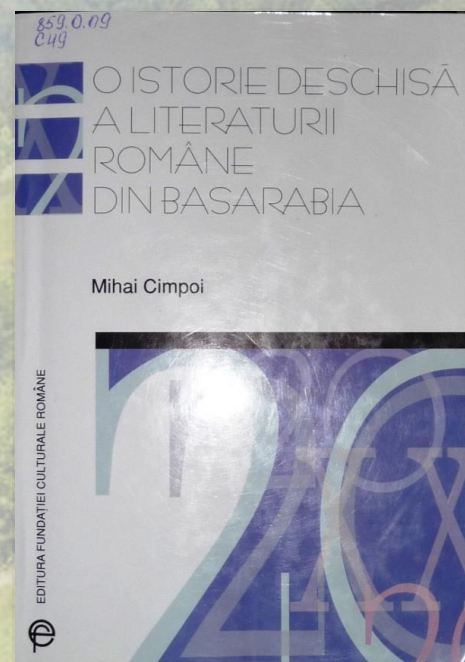
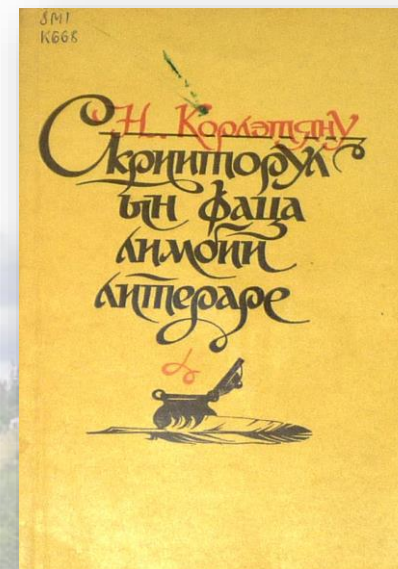
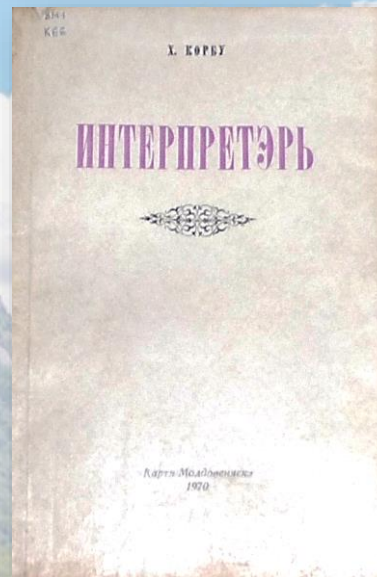
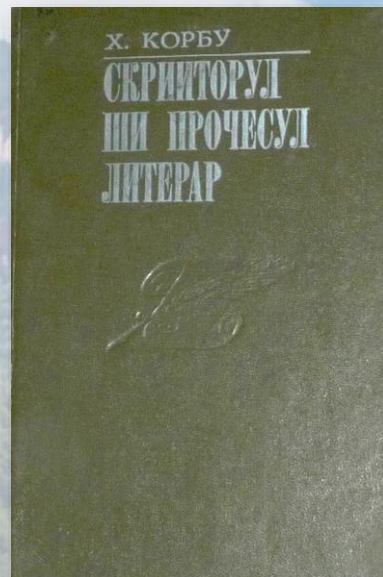
... Je suis entré pour se plus entendre ces lamentations et je me suis rapés un tableau à peu près pareil du d'œuvre de Mikhaïl par Goussé?"

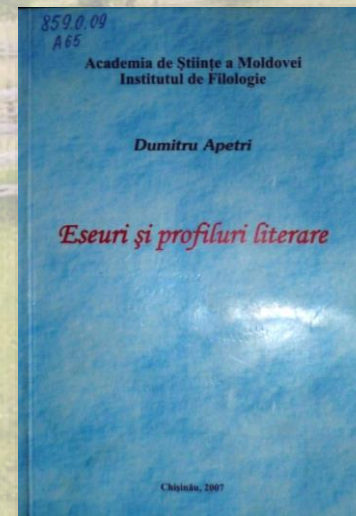
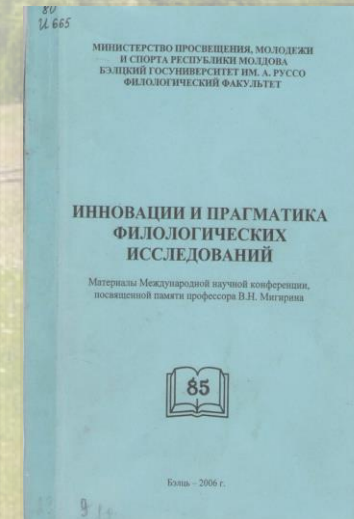
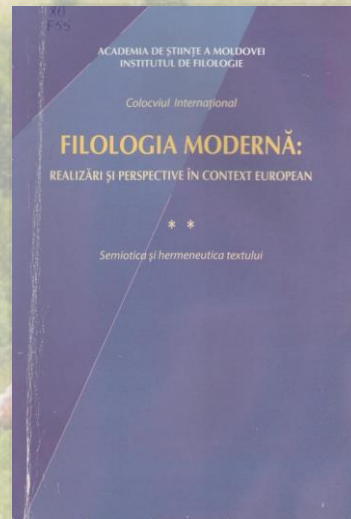
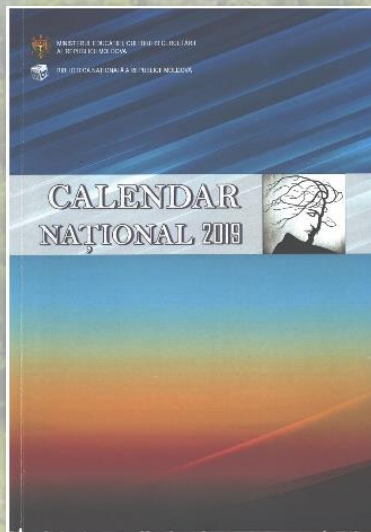
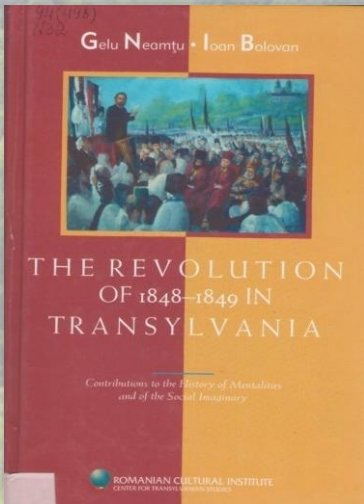
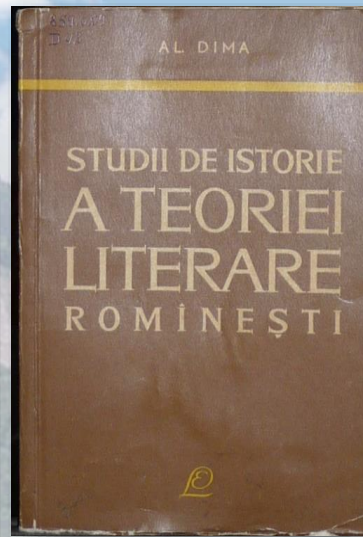
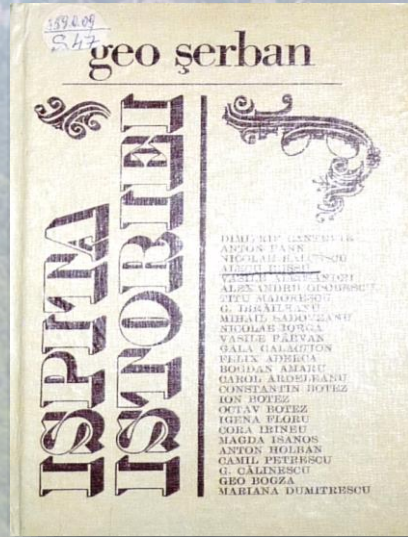
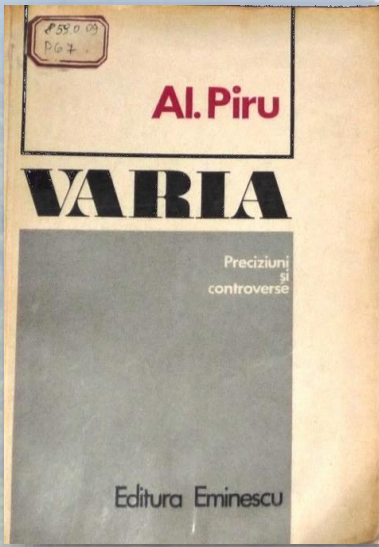
Bunso are, ca multi contemporani ai săi, o imagine înălțată a civilizației patriarhale, văzute într-o mișcare de kief coboal:

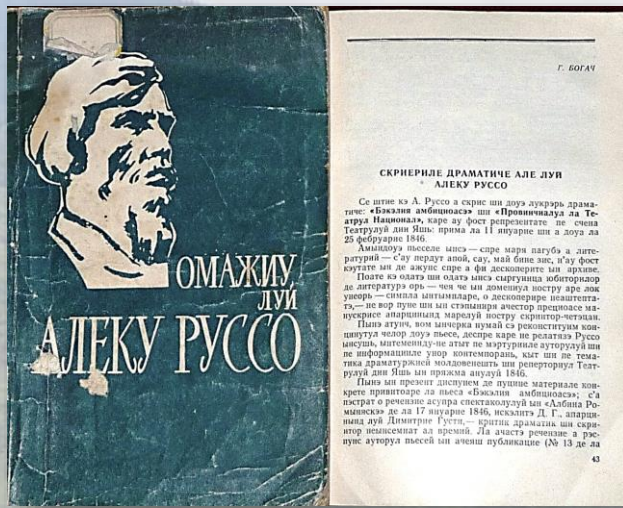
... Vars si surna portile cerurilor scelfie, orol si scital na adrepti ai mandri, prouta era d'iașă gîh în așă de via scobea de Vădărețu si de Căntari, care potol voise se scotca cu mare feri in pocișle karpaciule in impuștările kercerle kercerle se adăna cind la tuit, cind la alit. Tăgaci tricea la marelă de ce boia vată în papuci amarelă, în vîlbia în sur fentele de ce sinea cu lătarul, cind nu era oca marelă, nu i lătaru, nu i sur, zămăna fră lătarul: Valtra nu i familia kercerle de lăi era avocament suru, la care coveana gînda cu cinci lăni mai scotea pentru era o leșnie lătrăgi."

Fueta observatiilor e lălesmă de rafinarea limbajului, comuni avuții epoci, dreg înțepere literară a devocilor următoare a gîst ai informare. Amestecul de colare locală cu neologisme se potrivește de minime unei poezii de nuanțe, mas alea cind observată e din cîmpul poleion al etnologiei, fie că e vorba de grecen „tubăgăți și insulară”, fie că se constată o hîmbăra caracterelor rusele.

СКРИЕНІЕ ДРАМАТИЧЕ АЛЕ ДУИ
АЛЕКУ РУССО

Се штинє кѡ А. Руссо а скрис ши доуа дукрѣрѣ драматиче: «Бѣсѣния амбициозѣ» ши «Провинциѣла ла Театрула Намовѣла», кѣре ау фотр репродуциѣте ши очина Театрулау дин Яшь: прима ла 11 илуариє ши а доуа ла 25 февруариє 1846.

Амѣлюва ивеседе мѣсѣ — сѣре мѣри пагубѣ а литерѣтурѣй — сѣу перѣду алоѣ, сѣу, май бѣне зис, а'ау фотр кѣрѣте ши де ажуѣ сѣре а фѣи десеконѣте ши ариѣе.

Поште кѡ одѣте ши одѣте мѣсѣ сѣргѣуѣца юбѣторѣлар де литерѣтура ариѣ — мѣсѣ че ши доменѣуа ивѣстру ариѣ зѣм уѣсѣрѣ — симѣла мѣнѣмѣларе, о десеконѣриє измѣнѣтѣнѣтѣ — не шѣр ариѣ ши ши стѣмѣларѣ аѣстор преѣносѣ мѣнѣсѣриє аѣдриѣнѣла марѣуѣ поѣстру екѣнѣтор-чѣтѣлар.

Иши агуѣч, ном ѣнѣрѣка нѣмѣй сѣ реконѣституѣм ѣнѣшѣнѣтѣ мѣлѣр доуа ивѣсѣ, десѣре кѣре ши реѣлѣтѣ Руссо ѣнѣсѣнѣ, мѣтѣмѣнѣла-не атиѣ не мѣртѣриѣла аѣсторѣуѣ ши ши информѣриѣнѣсѣ уѣнѣр кѣнѣмѣнѣрѣнѣ, кѣт ши не темѣтѣнѣ драмѣтурѣроѣнѣ мѣлѣмѣнѣнѣтѣ ши реѣнѣторѣуѣ Театруѣуѣ дин Яшь ши прѣжѣмѣ аѣуѣлѣуѣ 1846.

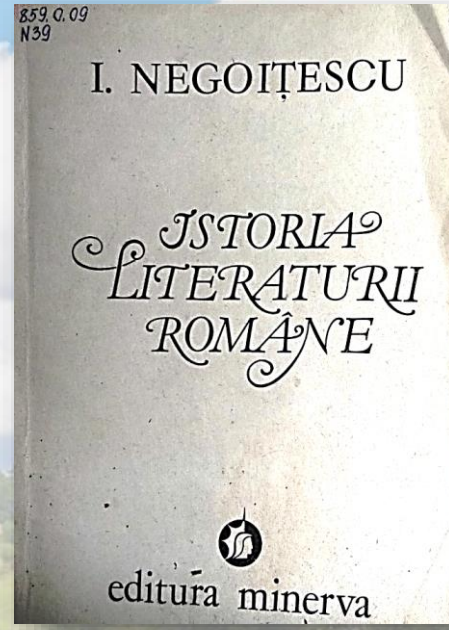
Пѣнѣ ши ариѣнѣтѣ дискусѣнѣ де оѣнѣнѣ мѣтериѣлѣ конѣкрѣте привѣторѣре ла ивѣсѣ «Бѣсѣния амбициозѣ»; сѣ а иѣсѣрат о реѣлѣнѣсѣ аѣстру спѣкѣтѣкоѣлуѣуѣ ши «Дѣбѣна Ромѣнѣсѣла» де ла 17 илуариє 1846, кѣсѣлѣтѣ Д. Г., аѣлѣриѣнѣла дѣуѣ Димѣтриѣ Гѣстѣнѣ — критѣнѣ драмѣтиѣк ши скриѣнѣтор ѣнѣнѣсѣлѣтѣ аѣ ариѣнѣтѣ. Ла аѣнѣтѣ реѣнѣнѣ а рѣсѣнѣнѣ аѣсторѣуѣ ивѣсѣй ши аѣнѣнѣ публѣкаѣнѣ (№ 13 де ла пѣнѣ аѣсторѣуѣ ивѣсѣй ши аѣнѣнѣ публѣкаѣнѣ) № 13 де ла

859.0.09
N39

ISTORIA LITERATURII ROMÂNE ÎN EVOCĂRI

propusă de I. Opreșan

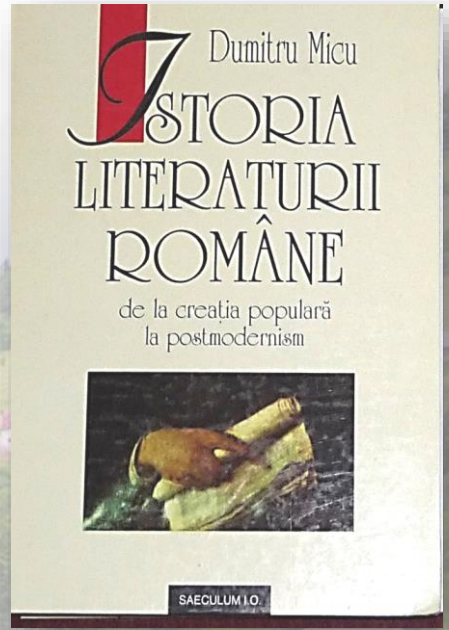
859.0.09
N39

I. NEGOIȚESCU

ISTORIA LITERATURII ROMÂNE

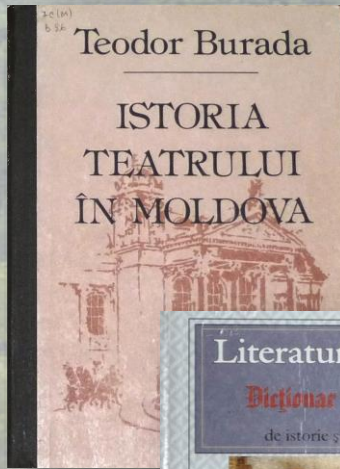
editura minerva

ISTORIA LITERATURII ROMÂNE

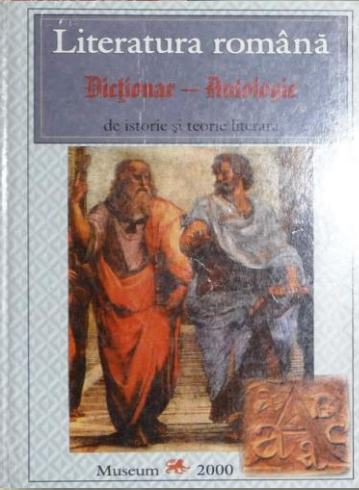
de la creația populară la postmodernism

SAECULUM I.O.

Teodor Burada

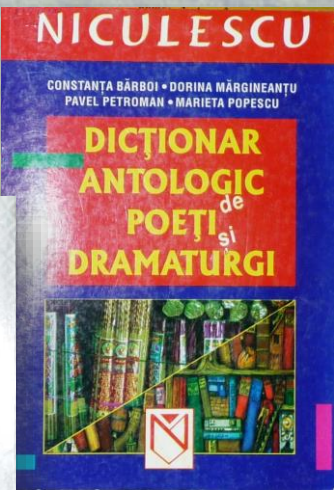
ISTORIA TEATRULUI ÎN MOLDOVA

Literatura română
Dicționar — Antologie
de istorie și teorie literară

Museum 2000

NICULESCU

CONSTANȚA BĂRBOI • DORINA MĂRGINEANȚU
PAVEL PETROMAN • MARIETA POPESCU

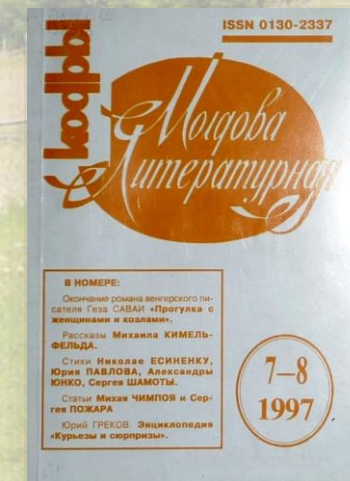
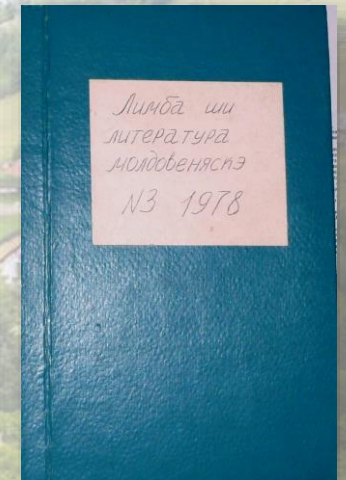
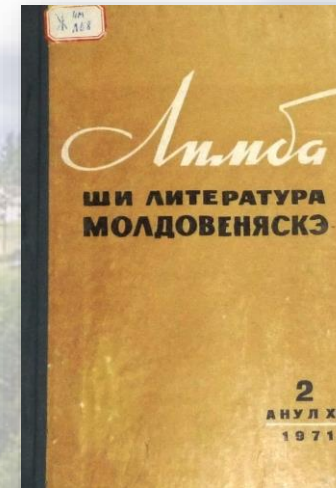
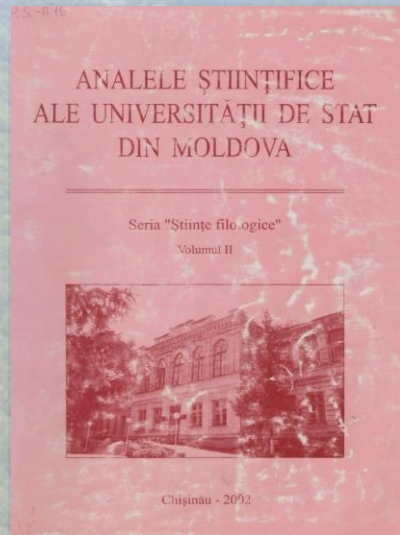
DICTIONAR ANTOLOGIC de POETI și DRAMATURGI

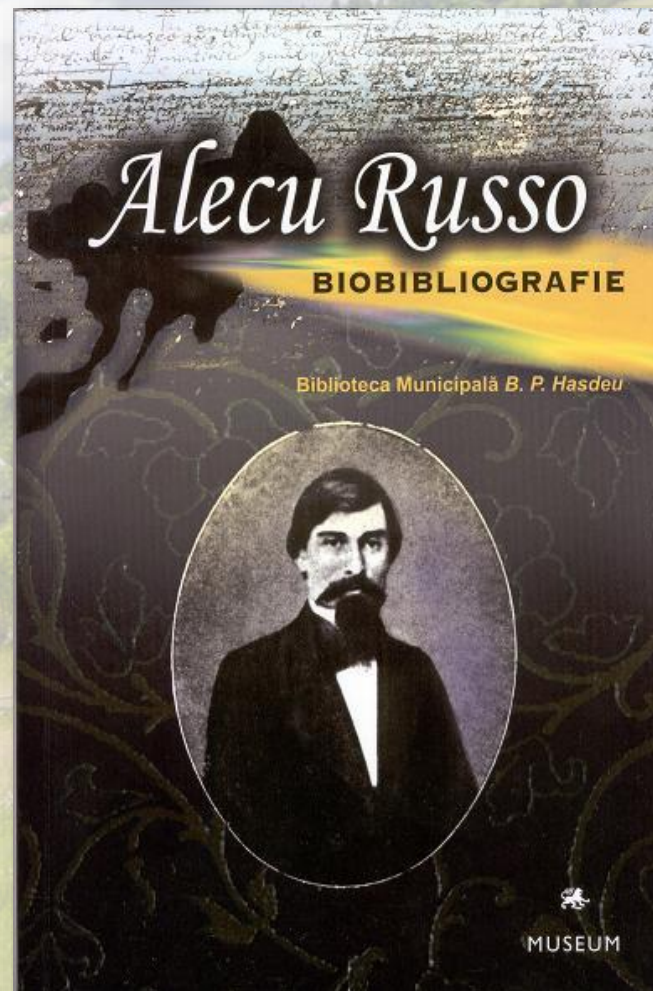
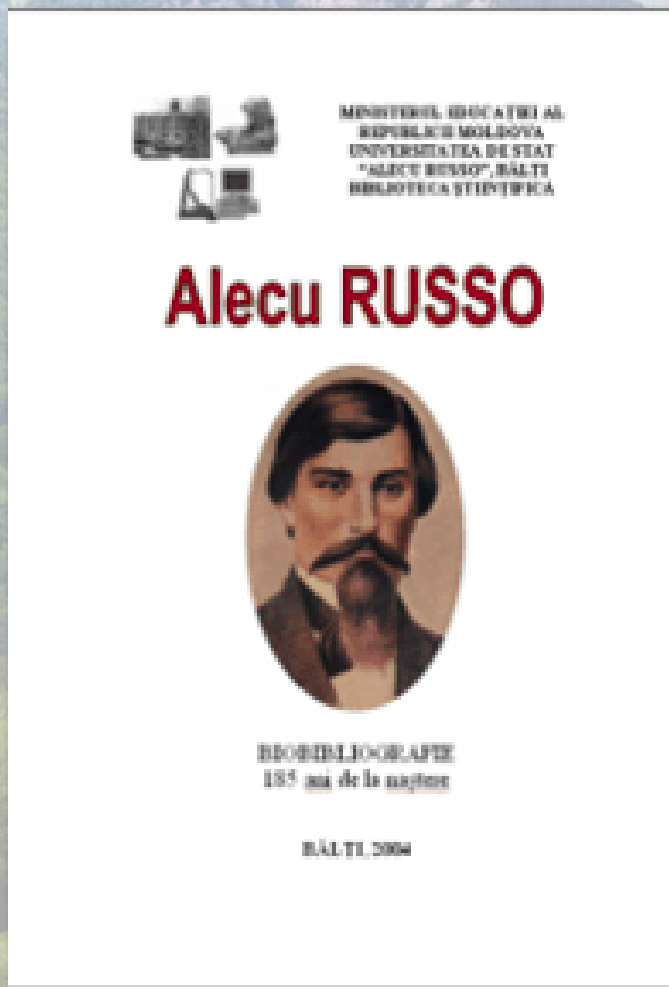
„Alecu Russo a fost unul din scriitorii care au stat la leagănul noii literaturi naționale și române. Alături de C. Negruzzi, M. Kogălniceanu, V. Alecsandri este unul din făuritorii prozei, criticii și publicisticii și unul din cei mai bine pregătiți și cu autoritate îndrumători în domeniul dezvoltării limbii noastre contemporane”.

Ion Vasilenco

ALECU RUSSO ÎN PUBLICAȚII PERIODICE

BIOBIBLIOGRAFII

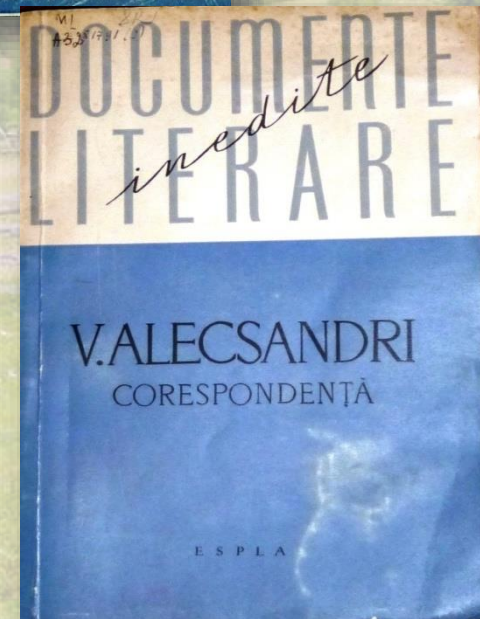
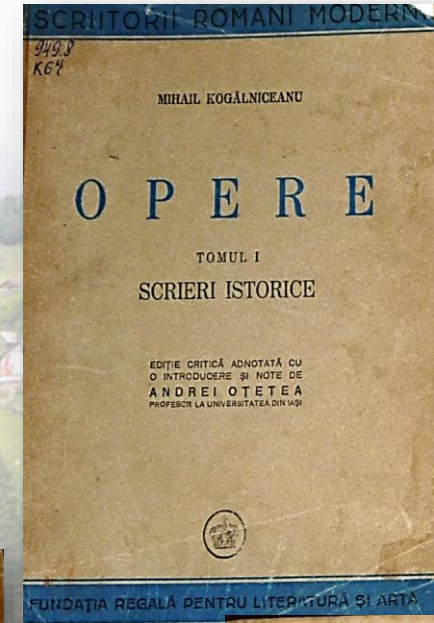
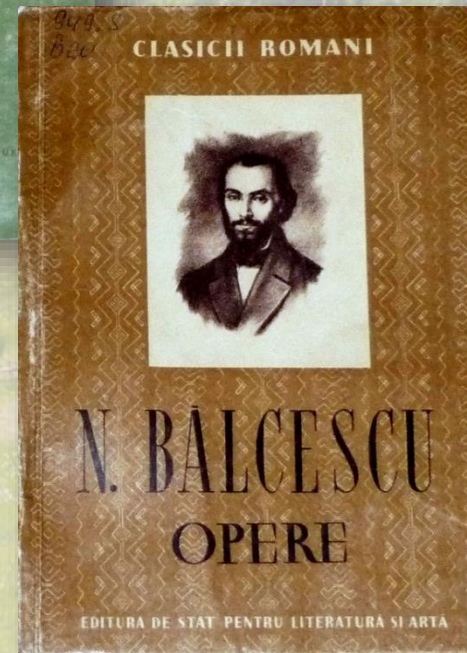
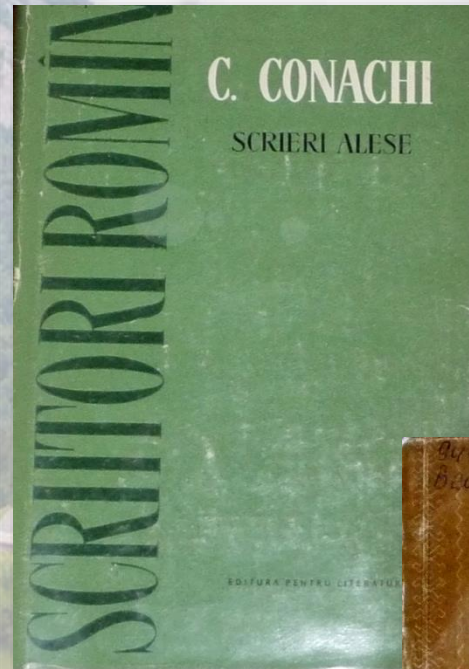

PRIETENII DESPRE BIBLIOTECA LUI ALECU RUSSO

De la Alecu Russo a rămas o bogată bibliotecă. Ea cuprindea, pe lângă diferite manuscrise, următoarele cărți: *Letopisețul Moldovenesc*, de M. Kogălniceanu (desigur ed. 1852), *Istoria Românilor*, de Vaillant (desigur: *La Roumanie*, Paris 1844, 3 vol.), *Istoria lumii nemțești*, de Krim; cărți de Alecsandri, Conachi, C. Negruzzi, Arisoveghi; cărți de drept, geografie, etc.

Dar, ce păcat! Atât cărțile, cât mai ales manuscrisele bibliotecii lui Russo s-au pierdut. Le cunoaștem numai dintr-o înregistrare oficială a lor, făcută de autorități.

ALECU RUSSO ÎN ARTĂ

**Bustul lui
Alecu Russo.
Aleea clasicilor.
Chișinău.
Sculptor V. Larcenco**

**Bustul lui
Alecu Russo.
Bloc 3, USARB.
Sculptor Iosif
Cheptănaru**

**Bustul lui Alecu Russo. Bălți,
str. Pușkin 38, curtea Universității
de Stat „Alecu Russo”. Sculptor Igor Cozlov**

Bustul lui Alecu Russo din Suceava, România

**Piatra de mormânt cu basorelief din
Biserica Bârboi, Iași, România**

Webliografie

<http://primo.libuniv.md>

<http://www.adorii.com/scriitori/alecu-russo/>

<http://www.scriptorium.ro>

www.carti-online.com

www.biografii-online.net/.../alecu-russo

<http://www.roenciclopedia.ro/>

<http://www.wikipedia.org>

Realizatori:
Valentina TOPALO,
Silvia CIOBANU, bibliotecari principali

Biblioteca Științifică USARB

2022